

A finnek utáni „bíztható jelek”

SOMOGYI BOTOND

Múlt szombaton sokadik edzővel, sokadik vereségét szenvedte el... ismét. Talán emberemlékezet óta nem volt példa arra, hogy a magyar válogatott egy év alatt ilyen gyenge teljesítményt nyújtson, és sorozatban maradjon alul gyengébbnél gyengébb válogatottakkal szemben. Nem tudom, hogy akik a finnországi mérkőzést nézték, és azt mondták, van mire építeni, azok milyen tévécsatornát néztek. Valószínűleg nem azt, amelyiken a Nemzetek Ligájának C jelű osztályában a Finnország–Magyarország mérkőzést közvetítették. Mert ha igen, akkor nem vették észre a rengeteg rossz átadást, labdavevételt, lassú labdajáratást, körülményes támadáskísérletet, gyenge helyzetkihasználást és a sort lehetne folytatni. Focit szerető szurkolóként kínzóan fájdalmas volt látni, ahogy a csapat játékosai kínlódtak. És tudom, nem én voltam az egyetlen. Bár Andorra, Luxemburg és Kazahsztán után a finn vereség akár természetesnek is tűnhetett.

Nem tehet róla az új szövetségi kapitány, Marco Rossi. Ennyit tudnak ma a játékosok. Elég, ha Lang Ádám példáját vesszük, aki a jól sikerült 2016-os Eb-szereplés után a francia elsőosztályban találta magát, majd hamarosan a másodosztályban, az idei szezont pedig már a CFR kispadján kezdte. A teteje az egésznek az volt, amikor a mérkőzést közvetítő Hajdú B. István elmondta, Marco Rossi szerint Lang azért került be a kezdő tizenegyebe, mert Kolozsváron „kirobbanó formában játszik”. Állítólag a szövetségi kapitány megnézte az összes CFR-meccset, amelyen Lang játszott (amúgy nem volt olyan sok). Valószínűleg nem kapta meg a Botoșani és a Dudelange elle-

ni mérkőzések kazettáját, azokon a mérkőzéseken a magyar középhátvéd legalább két gólból is hibás volt. A több kisebb hibát vétő megmozdulásokról most inkább ne beszéljünk. De lehet említeni a másik Ádámot (nem Bogdánt, bár az is megérne egy misét), Nagyot, aki Lang mintájára az olasz Bolognához került, de hamarosan a kispadra került, csere lett, legutóbb épp piros lappal állították ki a Serie A-ban. Igaz, legalább ő kap néhány percet. Nem úgy több külföldön játszó magyar, aki kénytelen volt az elmúlt években hazajönni, mert a megfeszített tempójú külföldi bajnokságok (még a lengyel is) már túl soknak bizonyultak. Különben sokatmondó Pátkai Máté helyzete is: az Európa Liga csoportkörébe jutott Vindinél csere, a magyar válogatottban kezdő. És akkor Dzsudzsákra, aki-

nek még csapata sincs, már szavakat sem érdemes vesztegetni.

A magyar labdarúgásban uralkodó helyzetet jellemzi az is, hogy a finn–magyar mérkőzés ideje alatt szakemberként az a Bozsik Péter ült a stúdióban aki szerint „uraltuk a meccset” és „bíztható jeleket lehetett látni”. S aki szövetségi kapitányként éppen Máltától kapott ki jó néhány évvel ezelőtt. Amúgy az is újabb mélypont volt a válogatott történetében. Kár, hogy immár nem mélypontokról, hanem mély gödrökről beszélünk, amelyből még a kiút is kérdéses. És jellemzi az is, hogy amíg a felfezetőben Hajdú B. István elmondta, a finnektől két alkalommal, 1976-ban és 2014-ben kaptunk ki, addig a szünetben egy másik tévékommentátor szerint „legutóljára a finnektől 1978-ban kaptunk ki”.

No, de ne legyünk ennyire rosszmájúak. Tévedni bárki tévedhet, még a legjobban jegyzett magyar középhátvéd is, a Dinamo Kijevben játszó Kádár Tamás, akit a finn olyan ütemben hagyott le tíz méteren a labdával, mint a gyors a személyvonatot.

A szomorú az, hogy bárkit is neveznek ki kapitánynak, ugyanazokból a gyenge képességű játékosokból kell válogatnia: azok pedig csak ennyit tudnak. Hiába a sok – állítólag rosszul menedzselte – fociakadémia, hiába a sok stadion, a kiemelt állami támogatás, egyre inkább bebizonyosodik: valami nincs rendben, az újjáépítést pedig az alapoktól kell kezdeni. Ismét. Valahogy úgy, ahogy Izlandon. A háromszáz ezres lakosú országban szinte mindenki sportol, az eredmények pedig már nemcsak a kézilabdában

látszanak, hanem a fociban és más sportágban is.

Cinikusan jegyezte meg az egyik kommentelő egy magyar sportportálon: lassacskán kérnünk kell az UEFA-tól, hogy a magyar meccseken az ellenfél kapujának méretét kétszerezze meg, különben kevés esélyünk lesz a gólszerzésre. A fájó az, hogy ilyen játékkal nemhogy a hagyományos selejtezőtornákról nem lesz esélyünk kijutni a következő Eb-re (amelynek részben Budapest is a gazdája lesz), de még a Nemzetek Ligájából sem. Sőt félő, hogy ez utóbbiban a négyes csoportban elért gyenge helyezés miatt esetleg a C-ből a D ligába esünk ki.

Annyi azért vigasztalhat majd, hogy onnan lennebb már valóban nincs, hiszen az E liga nem létezik. Még...

FOTÓ: MTI/ARCHÍV

Finn-magyar. Az archív fotón látható Gera Zoltán immár másodedzőként segíti a magyar válogatottat

Mennyi pénzért gurul a labda?

NÁNÓ CSABA

Nyakunkon a Nemzetek Ligája. Az újonnan kitalált Európa-bajnoki selejtező lényegét kevesen értik, de sokan kommentálják. Az európai labdarúgás vezetői annyira túlbonyolították a rendszert, hogy szurkoló legyen a talpán, aki meg tudja érteni, és netán el is tudja mondani ennek menetét. (Harry Maguire angol válogatott focista mesélte: „az edzőnk megpróbálta elmagyarázni az új rendszer szabályait, de nem sokat értettünk meg belőle. Annyit tudok, hogy győznünk kell.”)

Ami nyilvánvaló: az új rendszer is a pénzről szól – egyébként a díjazás eléri a 75 millió eurót –, és kevésbé a sportteljesítményről. Ha eddig barátságos mérkőzéseken küzdöttek

meg a versenyekre készülő felek, ahol természetesen a nézők száma is kisebb volt, most hivatalossá tették a felkészülési szakaszt, a tétmeccs pedig több szurkolót vonz a stadionokba vagy leköt a tévé elé, mint a baráti lődörgés. Így aztán dől a reklám és ezzel együtt a pénz is.

Mindennapi nyavalyáinkkal elfoglalva már fel sem tűnik – az igazat megvallva keveseket is érdekel –, hogy mekkora üzlet lett a labdarúgás. Pedig néha érdemes elgondolkodni azon, hogy mire és miért költik el a pénzüket az emberek. Mindenféle irigység nélkül, csupán a tisztánlátás végett. Hiszen a szurkoló is megdolgozik a jegy árértékéért, közben fogalma sincs, mi zajlik a háttérben, mire és kire adja verejtékkel megkeresett pénzét.

A futball minden sportágnál jobban az emberek szórakoztatását jelentette, amióta az angolok különválasztották a rögbit és a focit a 19. század közepe táján. Lelkes amatőrök – többnyire diákok – üzték e sportot, és a műkedvelés a sportágban sokáig meg is maradt. A csőröbbja, aki a tanulás vagy a munka mellett a labdát is kergette – né-

ha nyakig elmerülve a sárban – egy szendvicsnek és egy sörnek is örvendett. (Emlékezetes számomra az a fénykép, amit évekkel ezelőtt láttam egy könyvben: a 40–50-es évek zseniális temesvári labdarúgója, Perényi-Pecsovszky József az esztergapad mellett végzi munkáját. A gyárból ment edzésre, 40 éves elmúlt, amikor némi kölcsönből megvehette első rozoga gépkocsiját).

Aztán a sportba beözönlött a pénz. És ez mindent felülírt. Romániából (és Magyarországról is) garmadával távoznak az olyan szakemberek, akik megélhetési edzőként vagy labdarúgóként keresik a betevőjüket arab államokban, Kínában és Isten tudja hol. (Apropó Kína: a két évvel ezelőtti téli átigazolási időszakban a Kínai Szuperliga bajnokságának csapatai összesen 337 millió eurót költöttek el új játékosokra, amivel akkor magasan ők váltak a legtöbb pénzt költő országgá. Ez ma már viccnek tűnik amellett, hogy az angol bajnokságban ez az összeg idén meghaladta az egymilliárd eurót). Nos, e sportembereket – néhányuk valóban jobb sorsa érdemes szakember – kizárólag a pénz motiválja,

fityínget sem adnak a teljesítményre, szakmai sikerre.

Ameddig az emberiség egyik része éhínséggel, betegségekkel, szegénységgel, nyomorral küzd, mások fürödnek a pénzben. Persze ez így elcsépelten hangzik, és nem is mai jelenség, ám ahogy általában minden közhely, nagy igazságokat rejt magában.

Vegyük példának az olasz labdarúgó-bajnokságot. Hol vannak már azok a napok, amikor Silvio Berlusconi volt a mindenható, aki bármit elért, ha kedve úgy kívánta? (Állítólag egy harmadosztályú klubot készül megvásárolni, 81 évesen sem tud elszakadni múltjától és kedvenc csecsebecsétől). Világszerte milliárdosok hobbija lett a focicsapatok felvásárlása, patinás olasz klubok kínai többségű tulajdonban vannak. „A kínaiak kísérletet tesznek a sportban még sosem látott méretű piac megerősítésére. Szeretnek sikeresek lenni mindenben, amit kipróbálnak, ám a futball náluk eddig kudarc történet volt. Olyan pozícióba szeretnének emelkedni, amelyben kivívják a nemzetközi futballközösség tiszteletét. A végcélja a játszmájuknak a világba-

nokság megrendezése, majd megnyerése” – magyarázta a BBC-nek Simon Chadwick, aki sportbizniszt tanít egy angol egyetemen.

A külföldi befektetők megjelenésével hatalmas pénzek ömlenek az itáliai fociba is. A számok szédültesek, pedig azért ott sem mindenki a futball Mozartja. Az olasz szaklap, a Gazzetta dello Sport elemzése szerint a legutóbbi átigazolási időszakban 1,1 milliárd eurót költöttek a klubok játékosvásárlásra, a focisták és edzők fizetése eléri összesen az 1,2 milliárd eurót. Cristiano Ronaldo évi 31 millió eurót keres a Juventusnál, edzőjének, Massimiliano Allegrinek ennél jóval szerényebb a fizetése: „mindössze” 7,5 millió. De még a román hátvéd Chiriches, aki tucatfocista, és Nápolyban alig rúg labdába, megkeresi az évi 1,7 millió eurót. Pedig, ahogyan a nagy Cruyff mondogatta: egy táská pénz még nem rúgott gólt.

Ha belegondolunk, hogy Puskásék még nylonharisnyát és sálakat csempészték külföldről, hogy egy kicsit gatyába rázzák az anyagi hátterüket, valóban nagyot fordult a (futball)világ.